Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 9. júla 2020 *

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Zásady upravujúce vyšetrovanie nehôd v sektore námornej dopravy – Smernica 2009/18/ES – Článok 8 ods. 1 – Strany, ktorých záujmy by mohli byť nezlučiteľné s úlohami zverenými vyšetrovaciemu orgánu – Členovia vyšetrovacieho orgánu, ktorí súbežne vykonávajú iné funkcie – Nesplnenie povinnosti zriadiť nezávislý vyšetrovací orgán“

Vo veci C-257/19,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ podaná 26. marca 2019,

Európska komisia, v zastúpení: S. L. Kalėda a N. Yerrell, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa,

proti

Írsku, v zastúpení: M. Browne, G. Hodge a A. Joyce, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci N. J. Travers, SC, a B. Doherty, BL,

žalovanému,

SÚDNY DVOR (piata komora)

v zložení: sudca I. Jarukaitis, vykonávajúci funkciu predsedu piatej komory, predseda Súdneho dvora K. Lenaerts, vykonávajúci funkciu sudcu piatej komory, sudcovia E. Juhász, M. Ilešič a C. Lycourgos (spravodajca),

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok

1 Svojou žalobou Európska komisia navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Írsko si tým, že nezriadilo vyšetrovací orgán, ktorý by bol z hľadiska svojej organizácie, právnej štruktúry a prijímania rozhodnutí nezávislý od všetkých strán, ktorých záujmy by mohli byť nezlučiteľné s úlohami zverenými uvedenému orgánu, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/18/ES z 23. apríla 2009, ktorou sa ustanovujú základné zásady upravujúce vyšetrovanie nehôd v sektore námornej dopravy a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 1999/35/ES a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/59/ES (Ú. v. EÚ L 131, 2009, s. 114).

Právny rámec

Právo Únie

2 Odôvodnenia 2, 13, 25 a 26 smernice 2009/18 znejú:

„(2) Rýchle uskutočnenie technického vyšetrovania námorných nehôd zlepšuje námornú bezpečnosť, keďže pomáha zabrániť opakovaniu nehôd, ktoré vedú k stratám na životoch, stratám lodí a znečisteniu morského prostredia.

…

(13) Bezpečnostné vyšetrovania nehôd a mimoriadnych udalostí týkajúcich sa námorných plavidiel alebo iných plavidiel v prístavoch, alebo v iných uzavretých námorných oblastiach je pre účinné zistenie okolností a príčin takýchto nehôd alebo mimoriadnych udalostí nesmierne dôležité [pre účinné zistenie okolností a príčin nehôd a mimoriadnych udalostí týkajúcich sa námorných plavidiel alebo iných plavidiel v prístavoch alebo v iných regulovaných námorných oblastiach je mimoriadne dôležité, aby boli bezpečnostné vyšetrovania takýchto nehôd alebo mimoriadnych udalostí vykonávané objektívnym spôsobom – *neoficiálny preklad*]. Takéto vyšetrovania by preto mali vykonávať kvalifikovaní vyšetrovatelia pod dozorom nezávislého orgánu alebo subjektu, ktorému boli udelené potrebné právomoci, s cieľom vyhnúť sa konfliktu záujmov.

…

(25) Členské štáty a [Únia] by mali náležite zohľadniť bezpečnostné odporúčania vyplývajúce z bezpečnostného vyšetrovania.

(26) Keďže cieľom technického bezpečnostného vyšetrovania je zabrániť výskytu námorných nehôd a mimoriadnych udalostí, závery a bezpečnostné odporúčania by za žiadnych okolností nemali určovať zodpovednosť alebo pripisovať vinu.“

3 Článok 1 tejto smernice stanovuje:

„1. Účelom tejto smernice je zlepšiť námornú bezpečnosť a predchádzať znečisteniu z lodí, a tak znížiť riziko budúcich námorných nehôd:

a) uľahčením rýchleho vykonania bezpečnostného vyšetrovania a náležitej analýzy námorných nehôd a mimoriadnych udalostí s cieľom určiť ich príčiny a

b) zabezpečením včasného a presného podávania správ o bezpečnostnom vyšetrovaní a návrhov na nápravné opatrenia.

2. Vyšetrovania podľa tejto smernice sa nezaoberajú určovaním zodpovednosti alebo pripisovaním viny. Členské štáty však zabezpečia, aby vyšetrovací orgán alebo subjekt (ďalej len ‚vyšetrovací orgán') neupúšťal od podrobného podávania správ o príčinách námornej nehody alebo mimoriadnej udalosti, pretože zo záverov možno odvodiť vinu alebo zodpovednosť."

4 Článok 5 uvedenej smernice stanovuje:

„1. Každý členský štát zabezpečí, aby vyšetrovací orgán uvedený v článku 8 vykonal bezpečnostné vyšetrovanie po veľmi vážnych námorných nehodách:

a) týkajúcich sa lode plaviacej sa pod jeho vlajkou bez ohľadu na miesto nehody;

b) ktoré sa stali v jeho výsostných teritoriálnych vodách a vnútorných vodách tak, ako ich definuje [Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve], bez ohľadu na vlajku lode alebo lodí zúčastnených na nehode, alebo

c) týkajúcich sa podstatného záujmu členského štátu bez ohľadu na miesto nehody a vlajku zúčastnenej lode alebo lodí.

2. Vyšetrovací orgán navyše v prípade vážnych nehôd vykoná predbežné hodnotenie s cieľom rozhodnúť o tom, či sa vykoná alebo nevykoná bezpečnostné vyšetrovanie. Ak vyšetrovací orgán rozhodne o tom, že sa nevykoná bezpečnostné vyšetrovanie, dôvody tohto rozhodnutia sa zaznamenajú a oznámia v súlade s článkom 17 ods. 3.

V prípade akejkoľvek inej námornej nehody alebo mimoriadnej udalosti rozhodne vyšetrovací orgán o tom, či sa vykoná alebo nevykoná bezpečnostné vyšetrovanie.

…"

5 Podľa článku 8 smernice 2009/18:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby zodpovednosť za výkon bezpečnostných vyšetrovaní mal nestranný stály vyšetrovací orgán, ktorému boli udelené potrebné právomoci, a vyšetrovatelia s vhodnou kvalifikáciou, kvalifikovaní v záležitostiach týkajúcich sa námorných nehôd a mimoriadnych udalostí.

Aby vyšetrovací orgán vykonával bezpečnostné vyšetrovanie nezávisle [objektívne – *neoficiálny preklad*], musí byť nezávislý, pokiaľ ide o jeho organizáciu, právnu štruktúru a prijímanie rozhodnutí, od všetkých strán, ktorých záujmy by mohli byť v konflikte s jemu zverenými úlohami.

…

2. Vyšetrovací orgán zabezpečí, aby jednotliví vyšetrovatelia mali pracovné znalosti a praktické skúsenosti v tých oblastiach, ktoré patria k ich obvyklým vyšetrovacím povinnostiam. Vyšetrovací orgán ďalej podľa potreby zabezpečí rýchly prístup k príslušným znalostiam.

3. Činnosti zverené vyšetrovaciemu orgánu sa môžu rozšíriť na zhromažďovanie a analýzu údajov týkajúcich sa námornej bezpečnosti, najmä na účely prevencie, ak tieto činnosti nemajú vplyv na jeho nezávislosť, ani z nich nevyplýva zodpovednosť za regulačné, administratívne alebo normalizačné záležitosti.

…

5. Vyšetrovaciemu orgánu sa umožní bezodkladne reagovať, bez ohľadu na to kedy dostane oznámenie o nehode, a získať dostatočné zdroje na nezávislý výkon svojich funkcií. Jeho vyšetrovateľom sa poskytne postavenie, ktoré im dá potrebné záruky nezávislosti.

6. Vyšetrovací orgán môže spájať svoje úlohy podľa tejto smernice s prácou na vyšetrovaní iných udalostí ako námorné nehody za podmienky, že toto vyšetrovanie neohrozí jeho nezávislosť.“

6 Článok 14 ods. 1 a 2 tejto smernice stanovuje:

„1. Po ukončení bezpečnostného vyšetrovania vykonanom podľa tejto smernice sa uverejní správa predložená vo formáte vymedzenom príslušným vyšetrovacím orgánom a v súlade s príslušnými oddielmi prílohy I.

Vyšetrovacie orgány môžu rozhodnúť o tom, že z bezpečnostného vyšetrovania, ktoré sa netýka veľmi vážnej, alebo prípadnej vážnej námornej nehody a u ktorého nie je možnosť, že závery povedú k predchádzaniu nehodám a mimoriadnym udalostiam v budúcnosti, sa vypracuje zjednodušená správa, ktorá sa uverejní.

2. Vyšetrovacie orgány vynaložia všetko úsilie na sprístupnenie správy uvedenej v odseku 1 vrátane jej záverov a možných odporúčaní verejnosti, a najmä námornému sektoru do 12 mesiacov od dátumu nehody. Ak nie je možné vypracovať záverečnú správu v tejto lehote, do 12 mesiacov od dátumu nehody sa uverejní predbežná správa.“

7 Článok 15 uvedenej smernice stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby adresáti riadne zohľadnili bezpečnostné odporúčania vyšetrovacích orgánov a aby sa v náležitých prípadoch na ich základe prijali opatrenia v súlade s právom [Únie] a medzinárodným právom.

2. Vyšetrovací orgán alebo Komisia predložia podľa potreby bezpečnostné odporúčania na základe analýzy abstraktných údajov a celkových výsledkov vykonaných bezpečnostných vyšetrovaní.

3. Bezpečnostné odporúčanie za žiadnych okolností neurčuje zodpovednosť ani nepripisuje vinu za nehodu.“

Írske právo

Zákon o obchodnej lodnej doprave

8 Na základe § 7 Merchant Shipping (Investigation of Marine Casualties) Act 2000 [zákon z roku 2000 o obchodnej lodnej doprave (vyšetrovanie námorných nehôd), ďalej len „zákon o obchodnej lodnej doprave“] bol zriadený Marine Casualty Investigation Board (Úrad pre vyšetrovanie námorných nehôd, Írsko) (ďalej len „MCIB“). Podľa odseku 1 tohto paragrafu je úlohou MCIB „viesť vyšetrovanie v prípade námorných nehôd a uverejňovať správy o takýchto vyšetrovaniach“. Podľa odseku 3 uvedeného paragrafu sú tomuto orgánu zverené „právomoci potrebné na výkon jeho funkcií alebo právomoci súvisiace s týmto výkonom“.

9 Podľa § 8 zákona o obchodnej lodnej doprave je MCIB „pri výkone svojich funkcií nezávislý od ministra, a všeobecne je nezávislý od akejkoľvek inej osoby alebo orgánu, ktorých záujmy by mohli byť nezlučiteľné s funkciami, ktoré vykonáva [MCIB]“. Podľa § 2 tohto zákona sa za „ministra“ považuje minister morských a prírodných zdrojov.

10 § 9 ods. 1 uvedeného zákona stanovuje:

„Členmi [MCIB] sú:

a) tri osoby menované ministrom;

b) hlavný inšpektor a

c) generálny tajomník Department of the Marine and Natural Resources [Ministerstvo morských a prírodných zdrojov, Írsko] alebo ním poverená osoba.“

11 § 9 ods. 2 toho istého zákona stanovuje, že minister určí predsedu MCIB a jeho zástupcu spomedzi osôb menovaných podľa odseku 1 toho istého paragrafu.

12 Pojem „hlavný inšpektor“ je definovaný v § 2 zákona o obchodnej lodnej doprave tak, že označuje osobu, ktorá zastáva miesto alebo vykonáva funkciu hlavného inšpektora Marine Survey Office (Úrad pre inšpekciu v námornej doprave, Írsko), spadajúcom pod Ministerstvo morských a prírodných zdrojov.

13 § 17 tohto zákona vymedzuje pravidlá týkajúce sa konfliktu záujmov, pričom okrem iného stanovuje, že členovia MCIB, ako aj poradcovia, odborníci a vyšetrovatelia sú povinní oznámiť „každý záujem finančnej alebo inej povahy týkajúci sa alebo súvisiaci s plavidlom alebo jeho nákladom zúčastnenými na námornej nehode alebo záujem týkajúci sa akejkoľvek inej otázky, ktorá má byť predložená na posúdenie [MCIB]“.

Vyhláška o obchodnej lodnej doprave

14 Podľa bodu 4 European Communities (Merchant Shipping) (Investigation of Accidents) Regulations 2011 [vyhláška týkajúca sa Európskych spoločenstiev z roku 2011 (obchodná lodná doprava) (vyšetrovanie nehôd), ďalej len „vyhláška o obchodnej lodnej doprave“] je MCIB určený ako stály vyšetrovací orgán podľa článku 8 smernice 2009/18.

15 Podľa bodu 6 tejto vyhlášky MCIB vykonáva bezpečnostné vyšetrovanie v prípade veľmi vážnych nehôd a v prípade vážnych nehôd vykonáva predbežné hodnotenie s cieľom rozhodnúť o tom, či bude alebo nebude vykonané bezpečnostné vyšetrovanie.

16 Bod 11 vyhlášky o obchodnej lodnej doprave stanovuje povinnosť zverejniť správu o každom vykonanom bezpečnostnom vyšetrovaní.

17 Odsek 1 bodu 12 tejto vyhlášky uvádza, že MCIB adresuje dotknutým stranám bezpečnostné odporúčania a zabezpečuje monitorovanie dodržania svojich odporúčaní v súlade s právom Únie a medzinárodným právom. Odsek 2 uvedeného bodu stanovuje, že bezpečnostné odporúčania vydané MCIB za žiadnych okolností nemôžu určovať zodpovednosť ani pripisovať vinu za to, že došlo k nehode.

Konanie pred podaním žaloby a konanie na Súdnom dvore

18 Dňa 13. júla 2015 Komisia zaslala Írsku list v rámci konania „EU Pilot“, v ktorom ho vyzvala, aby objasnilo viaceré otázky spojené s vykonaním smernice 2009/18 a osobitne aby vysvetlilo podmienky stanovené v írskom práve pre zaručenie operatívnej nezávislosti a nestrannosti, ktoré vyžaduje článok 8 tejto smernice. V tejto súvislosti Komisia poukázala na to, že dvaja členovia MCIB, konkrétne hlavný inšpektor a generálny tajomník Department of Transports, Tourism and Sports

(Ministerstvo dopravy, cestovného ruchu a športu, Írsko) (ďalej len „DTTS“), ktoré v súčasnosti plní úlohy ministerstva morských a prírodných zdrojov, vykonávajú ďalšie regulačné a kontrolné funkcie týkajúce sa dohľadu nad dodržiavaním právnej úpravy v odvetví námornej dopravy a/alebo rybolovu.

19 Írsko na tento list odpovedalo 17. septembra 2015, pričom sa odvolalo na zásadu nezávislosti zakotvenú v § 8 zákona o obchodnej lodnej doprave. Osobitne spresnilo štruktúru a fungovanie MCIB a úlohu hlavného inšpektora, ktorý je členom tohto orgánu, ako aj úlohu jeho zástupcu, v prípade vyšetrovania vedeného MCIB alebo vypracovania správy o námornej nehode. Poukázalo tiež na to, že minister a DTTS v týchto situáciách nezohrávajú žiadnu úlohu.

20 Dňa 29. apríla 2016 Komisia zaslala Írsku výzvu, v ktorej zdôraznila, že opatrenia prijaté týmto členským štátom nepostačujú na zaručenie dodržania požiadavky nezávislosti MCIB uvedenej v článku 8 ods. 1 smernice 2009/18, a to v prvom rade z dôvodu, že členmi MCIB sú hlavný inšpektor Úradu pre plavebnú inšpekciu a generálny tajomník DTTS, ďalej preto, že DTTS v celom rozsahu kontroluje sektor námornej dopravy v Írsku a nesie zaň všetku zodpovednosť, a nakoniec preto, že tento úrad vykonáva regulačné a kontrolné funkcie nad dodržiavaním právnej úpravy, ako je inšpekcia a schvaľovanie plavidiel, osvedčovanie zručností námorníkov a stíhanie v prípadoch porušenia právnych predpisov.

21 Írsko na túto výzvu odpovedalo 22. júna 2016, pričom okrem iného uviedlo, že MCIB spĺňa požiadavky nezávislosti stanovené v článku 8 smernice 2019/18 a Komisia nepreukázala existenciu akéhokoľvek konfliktu záujmov na strane členov MCIB ako zamestnancov im nadriadeného ministerstva, ani to, že by v praxi došlo k akémukoľvek porušeniu požiadaviek stanovených uvedeným ustanovením.

22 Dňa 28. apríla 2017 Komisia zaslala Írsku odôvodnené stanovisko, v ktorom dospela k záveru, že Írsko si tým, že nezriadilo vyšetrovací orgán, ktorý by bol z hľadiska svojej organizácie, právnej štruktúry a prijímania rozhodnutí nezávislý od všetkých strán, ktorých záujmy by mohli byť nezlučiteľné s úlohami zverenými uvedenému orgánu, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 8 ods. 1 smernice 2009/18. Komisia vyzvala tento členský štát, aby prijal opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s týmto odôvodneným stanoviskom v lehote dvoch mesiacov od jeho doručenia.

23 Dňa 22. júna 2017 Írsko vo svojej odpovedi na uvedené odôvodnené stanovisko spochybnilo nesplnenie povinnosti vytýkané Komisiou.

24 Keďže Komisia sa s odpoveďou Írska neuspokojila, rozhodla sa podať túto žalobu.

O žalobe

Argumentácia účastníkov konania

25 Komisia vytýka Írsku, že nedodržalo ustanovenia článku 8 ods. 1 smernice 2009/18, keďže vo svojom vnútroštátnom práve neprijalo právnu úpravu, ktorá by zaručovala nezávislosť MCIB, pokiaľ ide o jeho organizáciu, právnu štruktúru a prijímanie rozhodnutí, a to od všetkých strán, ktorých záujmy by mohli byť nezlučiteľné s úlohami, ktoré sú mu zverené.

26 Táto inštitúcia zdôrazňuje, že hoci § 8 zákona o obchodnej lodnej doprave stanovuje, že MCIB je nezávislý od akejkoľvek inej osoby alebo akéhokoľvek iného orgánu, ktorých záujmy by mohli byť nezlučiteľné s funkciami, ktoré vykonáva MCIB, podľa § 9 ods. 1 tohto zákona má MCIB päť členov, medzi ktorých obligatórne patrí hlavný inšpektor a generálny tajomník DTTS alebo ním poverená osoba. Komisia uvádza, že uvedený inšpektor a generálny tajomník vykonávajú funkcie členov MCIB,

pričom jeden z nich naďalej plní svoje obvyklé úlohy ako riaditeľ Úradu pre plavebnú inšpekciu a druhý ako generálny tajomník DTTS. Podľa Komisie teda § 9 zákona o obchodnej lodnej doprave výslovne spája postavenie týchto dvoch členov MCIB s výkonom uvedených ďalších funkcií.

27 Komisia jednak uvádza, že Úrad pre plavebnú inšpekciu je v rámci DTTS poverený inšpekciou, vyšetrovaním, certifikáciou a schvaľovaním, pokiaľ ide o plavidlá a palubné rádiové zariadenia, posudzovaním a osvedčovaním zručností námorníkov, dohľadom nad dodržiavaním uplatniteľných pravidiel prostredníctvom overovania organizácií a zariadení, ako aj iniciovaním stíhania pre porušenie právnej úpravy. Poukazuje na to, že tento úrad je v rámci svojej úlohy spočívajúcej v dohľade nad dodržiavaním právnej úpravy tiež poverený vydávať usmernenia v oblasti námornej plavby týkajúce sa dôležitých otázok.

28 Komisia dodáva, že generálny tajomník DTTS riadi toto ministerstvo ako celok a zodpovedá za jeho bežné fungovanie. Zdôrazňuje, že mu okrem iného podliehajú Úrad pre plavebnú inšpekciu, ako aj írska pobrežná stráž a odbor politiky námornej bezpečnosti, ktorý zodpovedá za politiku a legislatívu v oblasti bezpečnosti a ochrany, vrátane systému stáleho dohľadu nad námornou dopravou.

29 Komisia ďalej uvádza, že povinnosťou MCIB je viesť vyšetrovanie v prípadoch veľmi vážnych námorných nehôd, ktoré sa týkajú lodí plaviacich sa pod írskou vlajkou alebo ku ktorým došlo v írskych vodách.

30 Z týchto dvoch skutočností vyvodzuje, že každé bezpečnostné vyšetrovanie má vo všeobecnosti spoločné body s činnosťami a povinnosťami DTTS a jeho generálneho tajomníka, ako aj konkrétne s Úradom pre plavebnú inšpekciu a jeho hlavným inšpektorom. Od dotknutých členov MCIB sa totiž podľa Komisie požaduje, aby súčasne niesli zodpovednosť za námornú bezpečnosť lodí plaviacich sa pod írsku vlajkou, ako aj za bezpečnostné inšpekcie v írskych vodách. Podľa jej názoru táto situácia vedie k nesplneniu podmienky stanovenej v článku 8 ods. 1 smernice 2009/18. Splneniu povinností nezávislosti vyplývajúcich z tohto článku 8 ods. 1 podľa Komisie rovnako bráni aj skutočnosť, že MCIB môže vykonávať aj iné činnosti než činnosti vyšetrovania podľa článku 5 tejto smernice.

31 Komisia dodáva, že MCIB musí podľa bodu 11 ods. 1 a bodu 12 ods. 1 vyhlášky o obchodnej lodnej doprave po skončení vyšetrovania vydať bezpečnostné odporúčania pre dotknuté strany a zabezpečiť monitorovanie dodržania svojich odporúčaní v súlade s právom Únie a medzinárodným právom s cieľom zlepšiť námornú bezpečnosť a prispieť k zníženiu rizika námorných nehôd v budúcnosti. Z toho vyvodzuje, že hlavný inšpektor a generálny tajomník DTTS by v praxi mohli byť nútení vydať odporúčania adresované im samotným, keďže každé odporúčanie MCIB, ktoré sa týka zlepšenia námornej bezpečnosti alebo zabezpečenia monitorovania osobitných bezpečnostných otázok, ktoré vyšli najavo počas vyšetrovania, zavádza do praxe DTTS a/alebo Úrad pre plavebnú inšpekciu, zodpovedajúci za dohľad nad uplatňovaním právnej úpravy a vydávanie usmernení v oblasti námornej plavby týkajúcich sa osobitných otázok.

32 Komisia pripúšťa, že znenie článku 8 ods. 1 smernice 2009/18 ani ciele, ktoré toto ustanovenie sleduje, nevyžadujú, aby bol vyšetrovací orgán nezávislý od všetkých verejných orgánov. Zdôrazňuje však, že podľa tohto ustanovenia musí byť vyšetrovací orgán nezávislý z hľadiska svojej organizácie, právnej štruktúry a prijímania rozhodnutí, a to od všetkých strán, ktorých záujmy „by mohli byť v konflikte“ s úlohami, ktoré sú mu zverené. Z použitia podmieňovacieho spôsobu podľa Komisie jasne vyplýva, že prostredníctvom tejto povinnosti má uvedená smernica zabrániť vzniku možných konfliktov záujmu, čo má podľa nej viesť členské štáty k tomu, aby stanovili dostatočné právne záruky nezávislosti vyšetrovacieho orgánu, a to osobitne od strán, ktoré vykonávajú regulačné funkcie v prípadoch, keď dochádza k prekrývanie týchto funkcií s predmetom bezpečnostných vyšetrovaní.

33 Vzhľadom na postavenie dvoch z piatich členov MCIB však podľa Komisie existuje inherentné nebezpečenstvo konfliktu záujmov. Írska vláda podľa nej implicitne uznáva, že takýto konflikt záujmov, vyplývajúci z prítomnosti hlavného inšpektora a generálneho tajomníka DTTS medzi členmi

MCIB, existuje, a to svojím argumentom založeným na praxi spočívajúcej v tom, že v rámci DTTS je pre rozhodovanie súvisiace s výsledkami vyšetrovaní uskutočnených MCIB alebo pre preskúmanie odporúčaní MCIB adresovaných ministrovi DTTS, ktoré sú súčasťou vyšetrovacej správy, príslušný zástupca hlavného inšpektora. Možnosť obrátiť sa v praxi v rámci DTTS na zástupcu hlavného inšpektora nemôže podľa názoru Komisie v žiadnom prípade predstavovať dostatočnú záruku nezávislosti.

34 Pokiaľ ide o správy MCIB, na ktoré sa Írsko odvoláva s cieľom preukázať, že MCIB podľa neho v praxi koná vo vzťahu k DTTS nezávisle, Komisia uvádza, že tým, že Írsko uvádza, že MCIB vo svojich správach upriamuje pozornosť na prvky írskej právnej úpravy alebo na jej uplatňovanie, ktoré by bolo možné zlepšiť, implicitne uznáva, že predmetom bezpečnostných vyšetrovaní uskutočňovaných MCIB sú činnosti DTTS, a v dôsledku toho sa s týmito činnosťami prekrývajú.

35 Írsko na úvod pripomína po prvé znenie § 8 a 17 zákona o obchodnej lodnej doprave, ktoré stanovujú nezávislosť MCIB a vymedzujú pravidlá týkajúce sa konfliktu záujmov pre členov tohto orgánu. Dodáva, že na tento orgán sa vzťahuje Ethics in Public Office Act 1995 (zákon o etike vo verejnej službe z roku 1995) a Standards in Public Office Act 2001 (zákon z roku 2001 o štandardoch vo verejnej službe), ktoré stanovujú, že osoby zastávajúce určité funkcie vo verejnej službe musia nahlásiť záujmy, ktoré by mohli podstatne ovplyvniť plnenie ich úloh. Írsko sa tiež odvoláva na zákonom zriadenú Standards in Public Office Commission (Komisia pre pravidlá vo verejnej službe, Írsko), ktorá prešetruje sťažnosti a poskytuje podrobné pokyny týkajúce sa toho, akým spôsobom majú úradníci postupovať v súlade s právnymi predpismi.

36 Írsko uvádza, že MCIB podlieha tejto právnej úprave. Rovnako tak sa naň podľa Írska vzťahuje aj Code of Practice for the Governance of State Bodies (kódex najlepšej praxe pre riadenie štátnych orgánov), ktorý vo svojom § 5 ods. 1 stanovuje MCIB povinnosť prijať etický kódex pre svojich členov a zamestnancov. Írsko v tejto súvislosti poukazuje na Code of Business Conduct (kódex profesijného správania) MCIB, pričom zdôrazňuje, že pravidlá tohto kódexu stanovujú okrem iného nestrannosť tohto orgánu, riešenie konfliktov záujmov, dostupnosť informácií a zákonné povinnosti MCIB.

37 Po druhé Írsko spochybňuje argumentáciu Komisie, podľa ktorej každé vyšetrovanie vedené zo strany MCIB nevyhnutne vykazuje spoločné prvky s činnosťami a povinnosťami DTTS. Uvádza niekoľko príkladov, ktoré podľa neho preukazujú, že niektoré vyšetrovania nezasahujú do činností alebo povinností DTTS. Írsko tiež zdôrazňuje, že zákon o obchodnej lodnej doprave stanovuje, že inšpektori DTTS sa nezúčastňujú na vyšetrovaniach vykonávaných MCIB. Okrem toho podľa Írska na účely uplatnenia článku 8 ods. 2 a článku 14 ods. 2 smernice 2009/18 MCIB zriadil panel nezávislých vyšetrovateľov, z ktorých v každom jednotlivom prípade, ak je to potrebné a v súlade s potrebami vyšetrovania, určuje vyšetrovateľa.

38 Po tretie Írsko zdôrazňuje, že MCIB sa skladá z piatich členov, takže dvaja členovia, ktorých uvádza Komisia, ho neovládajú. Všetky odporúčania MCIB sú podľa názoru Írska adresované írskym verejným orgánom a nie dvom predmetným členom. MCIB podľa Írska nezasiela žiadne bezpečnostné odporúčanie Úradu pre plavebnú inšpekciu, pričom skutočnosť, že MCIB vydáva vyšetrovacie správy obsahujúce odporúčania určené pre DTTS jeho nezávislosť skôr preukazuje, než vyvracia.

39 Na základe týchto úvodných úvah Írsko zdôrazňuje tri body.

40 V prvom rade tento členský štát tvrdí, že smernica 2009/18 nevyžaduje, aby MCIB bol nezávislý od DTTS, ale od akejkoľvek strany, ktorej záujmy by mohli byť nezlučiteľné s úlohami, ktoré sú zverené tomuto orgánu, čo podľa neho odkazuje na vlastníka plavidla alebo na akúkoľvek inú osobu priamo zúčastnenú na mimoriadnej udalosti, ktorá je predmetom vyšetrovania, a nie na verejný orgán, akým je DTTS.

41 Okrem toho smernica 2009/18 podľa neho nestanovuje osobitnú požiadavku, podľa ktorej by mal byť vyšetrovací orgán nezávislý od regulačných orgánov.

42 Írsko v tejto súvislosti uvádza, že v článku 8 ods. 1 návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa ustanovujú základné zásady upravujúce vyšetrovanie nehôd v sektore námornej dopravy a ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 1999/35/ES a 2002/59/ES z 23. novembra 2005 [KOM(2005) 590 konečné znenie] (ďalej len „návrh smernice“), bolo stanovené, že vyšetrovací orgán má byť „funkčne nezávislý najmä od vnútroštátnych orgánov zodpovedných za spôsobilosť k plavbe, certifikáciu, kontrolu, personál, bezpečnú navigáciu, údržbu, riadenie námornej prevádzky, štátny prístavný dozor, prevádzku námorných prístavov a vo všeobecnosti od akejkoľvek inej strany, ktorej záujmy by mohli byť v rozpore s jemu zverenou úlohou“.

43 Táto formulácia pritom nebola prevzatá v spoločnej pozícii (ES) č. 17/2008 zo 6. júna 2008, ktorú prijala Rada v súlade s postupom stanoveným v článku 251 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa ustanovujú základné zásady upravujúce vyšetrovanie nehôd v sektore námornej dopravy a ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 1999/35/ES a 2002/59/ES (Ú. v. EÚ C 184 E, 2008, s. 23), v ktorej bola vypustená požiadavka mať vyšetrovací orgán, ktorý bude nezávislý od vnútroštátnych orgánov s príslušnosťou vo veciach námornej plavby.

44 Okrem toho sa Írsko domnieva, že ak by bolo úmyslom normotvorcu Únie, aby bol vyšetrovací orgán nezávislý od všetkých verejných orgánov alebo od akéhokoľvek možného vplyvu, ako tvrdí Komisia, mohol túto podmienku vyjadriť tak, ako to urobil v iných legislatívnych aktoch Únie.

45 V druhom rade Írsko tvrdí, že Komisia sa nemôže opierať o domnienku, podľa ktorej sú jednak hlavný inšpektor a generálny tajomník DTTS, ktorí sú členmi MCIB, ovplyvňovaní funkciami, ktoré vykonávajú mimo tohto orgánu, a jednak títo dvaja členovia ovplyvňujú MCIB.

46 Írsko zdôrazňuje, že poslední uvedení členovia sú v rámci MCIB v menšine, pričom Komisia nepredložila dôkaz o existencii konkrétnych skutočností preukazujúcich ohrozenie nestrannosti alebo nezávislosti MCIB. Domnieva sa, že opierať sa o domnienku je neprípustné. Írsko tvrdí, že Komisia nemôže vychádzať z predpokladu o neexistencii dostatočnej nezávislosti vzhľadom na štrukturálne väzby medzi dvoma inštitúciami a rovnako sa nemôže odvolávať na konflikt záujmov založený výlučne len na takých väzbách.

47 V treťom rade Írsko uvádza viacero príkladov správ MCIB, ktoré obsahujú kritiku a odporúčania vo vzťahu k írskej pobrežnej stráži a všeobecnejšie k írskej právnej úprave alebo jej výkonu, čo podľa neho preukazuje nezávislosť MCIB vo vzťahu k DTTS.

Posúdenie Súdnym dvorom

48 Komisia zdôrazňuje, že podľa § 9 zákona o obchodnej lodnej doprave sú členmi MCIB aj generálny tajomník DTTS, ktorý riadi celé toto ministerstvo, a hlavný inšpektor Úradu pre plavebnú inšpekciu, ktorý je podriadený DTTS. Vzhľadom na úlohy, ktoré tieto dve osoby vykonávajú v rámci DTTS a tohto úradu, sa od nich podľa Komisie vyžaduje, aby niesli zodpovednosť jednak za svoju funkciu v rámci MCIB, a jednak za námornú bezpečnosť lodí plaviacich sa pod írskou vlajkou, ako aj za bezpečnosť v írskych vodách. Komisia tak vytýka Írsku, že si nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 8 ods. 1 smernice 2009/18, z dôvodu, že tento členský štát nemá k dispozícii právnu úpravu, ktorá by zaručovala nezávislosť MCIB z hľadiska jeho organizácie, právnej štruktúry a spôsobu rozhodovania, a to od všetkých strán, ktorých záujmy by mohli byť nezlučiteľné s úlohami, ktoré sú mu zverené.

49 V tejto súvislosti je na úvod potrebné uviesť, že v súlade s § 7 zákona o obchodnej lodnej doprave a bodom 4 vyhlášky o obchodnej lodnej doprave je MCIB v Írsku poverený vykonávaním funkcie vyšetrovacieho orgánu podľa článku 8 smernice 2009/18. Je to práve tento orgán, kto zodpovedá za vedenie bezpečnostných vyšetrovaní podľa článku 5 tejto smernice.

50 Článok 8 ods. 1 smernice 2009/18 stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby zodpovednosť za výkon bezpečnostných vyšetrovaní mal nestranný stály vyšetrovací orgán. Toto ustanovenie tiež uvádza, že „aby vyšetrovací orgán vykonával bezpečnostné vyšetrovanie [objektívne], musí byť nezávislý, pokiaľ ide o jeho organizáciu, právnu štruktúru a prijímanie rozhodnutí, od všetkých strán, ktorých záujmy by mohli byť v konflikte s jemu zverenými úlohami“.

51 Pokiaľ ide v prvom rade o otázku, či sú DTTS a Úrad pre plavebnú inšpekciu v zmysle článku 8 ods. 1 smernice 2009/18 stranami, ktorých záujmy by mohli byť nezlučiteľné s úlohami zverenými MCIB, je potrebné pripomenúť cieľ tejto smernice.

52 Podľa článku 1 uvedenej smernice je jej cieľom zlepšiť námornú bezpečnosť a predchádzať znečisteniu z lodí, znížiť riziko budúcich námorných nehôd uľahčením rýchleho vykonania bezpečnostného vyšetrovania a náležitej analýzy námorných nehôd a mimoriadnych udalostí a zabezpečiť včasné a presné podávanie správ o bezpečnostnom vyšetrovaní a návrhov na nápravné opatrenia.

53 Z odôvodnenia 13 uvedenej smernice vyplýva, že pre účinné zistenie okolností a príčin nehôd a mimoriadnych udalostí týkajúcich sa námorných plavidiel alebo iných plavidiel v prístavoch alebo v iných regulovaných námorných oblastiach je mimoriadne dôležité, aby boli bezpečnostné vyšetrovania takýchto nehôd alebo mimoriadnych udalostí vykonávané objektívnym spôsobom. Podľa rovnakého odôvodnenia by takéto vyšetrovania mali vykonávať kvalifikovaní vyšetrovatelia pod dozorom nezávislého orgánu alebo subjektu, ktorému boli udelené potrebné právomoci, s cieľom vyhnúť sa akémukoľvek konfliktu záujmov.

54 Navyše hoci podľa článku 15 ods. 3 a odôvodnenia 26 smernice 2009/18 nie je cieľom bezpečnostného vyšetrovania určovať zodpovednosť alebo pripisovať vinu tieto vyšetrovania smerujú k vypracovaniu správ o nehodách podľa článku 14 tejto smernice. Adresáti, ktorým sú určené bezpečnostné odporúčania vyšetrovacieho orgánu, sú podľa článku 15 ods. 1 uvedenej smernice povinní ich zohľadniť. Ako sa uvádza v odôvodnení 25 smernice 2009/18, aj členské štáty a Únia musia náležite zohľadniť tieto odporúčania s cieľom zlepšiť námornú bezpečnosť.

55 Podľa § 7 zákona o obchodnej lodnej doprave a bodov 6 a 12 vyhlášky o obchodnej lodnej doprave je MCIB poverený vykonávaním bezpečnostných vyšetrovaní, ako aj vypracovaním správ a odporúčaní, v dôsledku čoho môže nastať potreba, aby sa vyjadril k otázkam týkajúcim sa právnej úpravy námornej plavby.

56 Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru pritom vyplýva, že za túto právnu úpravu je zodpovedné DTTS. Okrem toho odbor politiky námornej bezpečnosti, podriadený tomuto ministerstvu, zodpovedá za politiku a legislatívu v oblasti bezpečnosti a ochrany, vrátane systému stáleho dohľadu nad námornou dopravou.

57 Vyšetrovania MCIB môžu navyše viesť aj k tomu, že sa tento orgán bude vyjadrovať k činnostiam námornej bezpečnosti, inšpekcie, vyšetrovania, certifikácie a schvaľovania plavidiel.

58 Je pritom nesporné, že DTTS má vo všeobecnosti zodpovednosť za námornú bezpečnosť lodí plaviacich sa pod írskou vlajkou a lodí nachádzajúcich sa v írskych vodách. DTTS tiež podlieha írska pobrežná stráž a Úrad pre plavebnú inšpekciu, ktorý je poverený inšpekciou, vyšetrovaním, certifikáciou a schvaľovaním, pokiaľ ide o plavidlá a palubné rádiové zariadenia, posudzovaním a osvedčovaním zručností námorníkov, dohľadom nad dodržiavaním uplatniteľných pravidiel prostredníctvom overovania organizácií a zariadení, ako aj iniciovaním stíhania pre porušenie právnej úpravy.

59 Z toho vyplýva, že MCIB môže pri vyšetrovaniach, ktoré vedie, dospieť k potrebe posudzovať činnosti, ktoré priamo zabezpečuje tak DTTS, ako aj oddelenie politiky námornej bezpečnosti, pobrežná stráž alebo Úrad pre plavebnú inšpekciu, alebo k tomu, že bude potrebné v správach, ktoré vypracúva, spochybniť to, akým spôsobom je vedený výkon právomocí zverených týmto orgánom verejnej moci, a vypracovať odporúčania týkajúce sa postupov, podľa ktorých by mali tieto orgány v budúcnosti postupovať, alebo reforiem, ktoré by mali zaviesť.

60 Z toho je potrebné vyvodiť, že DTTS a Úrad pre inšpekciu plavby sú stranami, ktorých záujmy by mohli byť nezlučiteľné s úlohami zverenými MCIB v zmysle článku 8 ods. 1 smernice 2009/18.

61 Takýto záver nemožno vyvrátiť argumentáciou, ktorú uvádza Írsko.

62 Podľa tohto členského štátu je účelom 8 ods. 1 smernice 2009/18 zabezpečiť nezávislosť vyšetrovacieho orgánu len vo vzťahu k vlastníkom plavidla alebo akejkoľvek inej osobe priamo zúčastnenej na mimoriadnej udalosti, ktorá je predmetom vyšetrovania.

63 Írsko sa na podporu tohto stanoviska odvoláva na vypustenie podmienky uvedenej v návrhu smernice v samotnej smernici 2009/18. Podľa Írska skutočnosť, že normotvorca Únie zrušil túto podmienku, aby použil len ustanovenie v znení vyplývajúcom z článku 8 ods. 1 smernice 2009/18, preukazuje, že sa upustilo od požiadavky mať vyšetrovací orgán nezávislý od vnútroštátnych orgánov príslušných v oblasti námornej plavby.

64 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že podmienka uvedená v návrhu smernice uvádzala výlučne funkčnú nezávislosť príslušných vnútroštátnych orgánov, a to že vyšetrovací orgán musí byť „funkčne nezávislý najmä od vnútroštátnych orgánov zodpovedných za spôsobilosť k plavbe, certifikáciu, kontrolu, personál, bezpečnú navigáciu, údržbu, riadenie námornej prevádzky, štátny prístavný dozor, prevádzku námorných prístavov a vo všeobecnosti od akejkoľvek inej strany, ktorej záujmy by mohli byť v rozpore s jemu zverenou úlohou“. Článok 8 ods. 1 smernice 2009/18 sa však vo svojom znení, ktoré prijal normotvorca Únie, neobmedzuje len na funkčnú nezávislosť, ale týka sa oveľa širšej nezávislosti, pretože sa v ňom členským štátom ukladá povinnosť zabezpečiť nezávislosť vyšetrovacieho orgánu, tak pokiaľ ide o jeho organizáciu, ako aj pokiaľ ide o jeho právnu štruktúru a prijímanie rozhodnutí, pričom táto nezávislosť sa vzťahuje na každú osobu, ktorej záujmy by mohli byť nezlučiteľné s úlohami zverenými tomuto orgánu. Nemožno teda pripustiť, že normotvorca Únie chcel touto formulačnou voľbou článku 8 ods. 1 smernice 2009/18 vylúčiť to, aby mohli byť orgány verejnej moci považované za strany, vo vzťahu ku ktorým musí byť zabezpečená nezávislosť vyšetrovacieho orgánu.

65 Írsko okrem toho tvrdí, že ak by mal normotvorca Únie v úmysle, aby bol vyšetrovací orgán nezávislý od všetkých verejných orgánov alebo od akéhokoľvek možného vplyvu, ako to tvrdí Komisia, mohol túto podmienku vyjadriť tak, ako to urobil v smernici Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, 1995, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355) a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 2016, s. 1).

66 Z písomných podaní Komisie však nevyplýva, že by tvrdila, že vyšetrovací orgán musí byť nezávislý od všetkých verejných orgánov.

67 Okrem toho, hoci je pravda, že v článku 28 tejto smernice a v článku 52 tohto nariadenia je podmienka nezávislosti formulovaná inak ako v článku 8 ods. 1 smernice 2009/18, samotná skutočnosť, že formulácia týchto ustanovení sa odlišuje, nemôže viesť k takému výkladu článku 8 ods. 1 smernice 2009/18, ktorý by sa líšil od toho, čo uvádza toto ustanovenie. Toto ustanovenie vyžaduje, aby bol

vyšetrovací orgán nezávislý z hľadiska svojej organizácie, právnej štruktúry a spôsobu rozhodovania, a to „od všetkých strán, ktorých záujmy by mohli byť v konflikte s jemu zverenými úlohami“, pričom tento výraz môže okrem iného zahŕňať orgány verejnej moci.

68 V druhom rade je potrebné preskúmať, či, ako tvrdí Komisia, nezávislosť MCIB vo vzťahu k DTTS a Úradu pre plavebnú inšpekciu nie je zaručená z dôvodu, že v rámci MCIB sú prítomní dvaja členovia, ktorí vykonávajú funkcie súbežne v rámci DTTS a v tomto úrade.

69 Komisia osobitne zdôrazňuje, že podľa § 9 zákona o obchodnej lodnej doprave má MCIB piatich členov, medzi ktorými sú aj generálny tajomník DTTS alebo ním poverená osoba, a hlavný inšpektor Úradu pre plavebnú inšpekciu. Vzhľadom na funkcie, ktoré súbežne vykonávajú títo dvaja členovia jednak v rámci DTTS alebo Úradu pre plavebnú inšpekciu a jednak v rámci MCIB, pritom ich prítomnosť podľa Komisie môže preukázať, že Írsko nedodržiava svoje povinnosti vyplývajúce z článku 8 ods. 1 smernice 2009/18.

70 Je potrebné uviesť, že keďže Komisia netvrdí, že MCIB je podľa nej zbavený svojej nezávislosti, pokiaľ ide o jeho právnu štruktúru, je potrebné preskúmať len to, či prítomnosť generálneho tajomníka DTTS alebo ním poverenej osoby, ako aj hlavného inšpektora Úradu pre plavebnú inšpekciu v rámci tohto orgánu, zbavuje tento orgán jeho nezávislosti z hľadiska organizácie a prijímania rozhodnutí.

71 Pokiaľ ide o pojem „nezávislosť“, je potrebné uviesť, že ani článok 8 ods. 1 smernice 2009/18, ani jej iné ustanovenie tento pojem nedefinujú. Preto je potrebné zohľadniť jeho obvyklý zmysel. Pokiaľ ide o verejné orgány, nezávislosť obvykle označuje postavenie, ktoré dotknutému orgánu zabezpečuje možnosť konať úplne slobodne vo vzťahu k subjektom, voči ktorým musí byť zabezpečená jeho nezávislosť, a to bez akýchkoľvek pokynov a nátlaku (pozri analogicky rozsudok z 13. júna 2018, Komisia/Poľsko, C-530/16, EU:C:2018:430, bod 67).

72 V prejednávanej veci je pravda, že § 8 zákona o obchodnej lodnej doprave stanovuje, že MCIB je pri výkone svojich funkcií nezávislý od DTTS a všeobecne je nezávislý od akejkoľvek inej osoby alebo orgánu, ktorých záujmy by mohli byť nezlučiteľné s funkciami, ktoré vykonáva MCIB. Okrem toho § 17 tohto zákona vymedzuje pravidlá týkajúce sa konfliktu záujmov členov MCIB, na ktorých sa okrem iného vzťahujú pravidlá týkajúce sa profesijnej etiky.

73 Nič to však nemení na tom, že aj napriek týmto ustanoveniam, ktoré stanovujú všeobecnú zásadu nezávislosti a pravidlá týkajúce sa konfliktu záujmov, § 9 ods. 1 zákona o obchodnej lodnej doprave v spojení s § 2 tohto zákona stanovuje, že generálny tajomník DTTS a hlavný inšpektor Úradu pre plavebnú inšpekciu sú členmi MCIB. Prítomnosť dvoch úradníkov, z ktorých jeden je zodpovedný za DTTS a druhý za Úrad pre plavebnú inšpekciu, čo sú orgány verejnej moci, ktorých záujmy by mohli byť nezlučiteľné s úlohami zverenými MCIB, v rámci tohto vyšetrovacieho orgánu, má pritom za následok, že nie je zaručená nezávislosť tohto orgánu z hľadiska jeho organizácie, ani z hľadiska prijímania jeho rozhodnutí.

74 Samotná prítomnosť týchto členov, ktorých konflikt záujmov je zjavný, keďže sú zároveň členmi MCIB a osobami zodpovednými za orgány verejnej moci, ktorých postup môže byť predmetom preskúmania zo strany tohto vyšetrovacieho orgánu, ako aj predmetom jeho kritiky a odporúčaní, je totiž sama osebe nezlučiteľná s nezávislosťou tohto orgánu z hľadiska organizácie.

75 Funkcia, ktorú títo členovia môžu zohrávať pri rozhodnutiach vyšetrovacieho orgánu, a to v prípade potreby v prospech záujmov správnych orgánov, za ktoré sú zodpovední, osobitne pokiaľ o obhajobu existujúcich pravidiel, postupov alebo praxe týchto orgánov, môže ovplyvniť nezávislosť MCIB z hľadiska prijímania rozhodnutí.

76 Existencia tohto konfliktu záujmov a tejto možnej funkcie postačuje na preukázanie porušenia článku 8 ods. 1 smernice 2009/18, keďže ako potvrdzuje použitie podmieňovacieho spôsobu v časti vety „by mohli byť v konflikte“ nachádzajúcej sa v tomto ustanovení, členské štáty majú povinnosť prijať opatrenia, ktoré vopred zabezpečia objektívnu nezávislosť vyšetrovacieho orgánu.

77 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Írsko, teda na preukázanie porušenia nie je nevyhnutné konštatovanie, že v konkrétnych prípadoch vyšetrovací orgán konal zaujato, keďže podmienky nezávislosti musia byť objektívne splnené tak, aby bol MCIB chránený pred akýmkoľvek priamym alebo nepriamym vplyvom strán, ktorých záujmy by mohli byť nezlučiteľné s úlohami, ktoré mu boli zverené (pozri analogicky rozsudok zo 16. októbra 2012, Komisia/Rakúsko, C-614/10, EU:C:2012:631, bod 41).

78 Príklady správ MCIB citovaných Írskom, v ktorých boli formulované výhrady alebo návrhy voči DTTS alebo Úradu pre plavebnú inšpekciu, preto nemôžu preukázať, že si tento členský štát splnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 8 ods. 1 smernice 2009/18.

79 Navyše na rozdiel od toho, čo tvrdí Írsko, skutočnosť, že dotknutí členovia majú v rámci MCIB menšinu, nie je relevantná, keďže prítomnosť čo i len jedného člena vyšetrovacieho orgánu, ktorý je zároveň nositeľom zodpovednosti za niektorú zo strán, ktorej záujmy by mohli byť nezlučiteľné s úlohami zverenými tomuto orgánu, má za následok, že tento orgán nie je mimo akéhokoľvek podozrenia zo zaujatosti voči tejto strane (pozri analogicky rozsudok zo 16. októbra 2012, Komisia/Rakúsko, C-614/10, EU:C:2012:631, bod 52).

80 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že Írsko si tým, že nezriadilo vyšetrovací orgán, ktorý by bol z hľadiska svojej organizácie, právnej štruktúry a prijímania rozhodnutí nezávislý od všetkých strán, ktorých záujmy by mohli byť nezlučiteľné s úlohami zverenými uvedenému orgánu, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 8 ods. 1 smernice 2009/18.

O trovách

81 Podľa článku 138 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

82 Keďže Írsko nemalo vo veci úspech, je opodstatnené uložiť mu povinnosť nahradiť trovy konania v súlade s návrhom Komisie v tomto zmysle.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

1. **Írsko si tým, že nezriadilo vyšetrovací orgán, ktorý by bol z hľadiska svojej organizácie, právnej štruktúry a prijímania rozhodnutí nezávislý od všetkých strán, ktorých záujmy by mohli byť nezlučiteľné s úlohami zverenými uvedenému orgánu, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/18/ES z 23. apríla 2009, ktorou sa ustanovujú základné zásady upravujúce vyšetrovanie nehôd v sektore námornej dopravy a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 1999/35/ES a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/59/ES.**

2. **Írsko je povinné nahradiť trovy konania.**

Podpisy